

XVII. ZAKLJUČNE DOLOČBE

91. člen

Ta statut začne veljati, ko ga sprejme občni zbor DBS. Za njegove dopolnitve in spremembe velja enak postopek kot za sprejem.

92. člen

Obvezno razlago določb tega statuta daje občni zbor DBS.

93. člen

Ko začne veljati ta statut, preneha veljavnost statuta Društva bibliotekarjev Slovenije, ki je bil sprejet na XVIII. rednem občnem zboru dne 13. oktobra 1967 v Celju.

Vrhnika, 20. maja 1976

TAJNIK

Majda Armeni

PREDSEDNIK

Maks Veselko

Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije v Ljubljani je na sporočilo Društva bibliotekarjev Slovenije z dne 13/2-1976 o uskladitvi statuta zveze društev na podlagi 9. člena zakona o društvih (Ur. list SRS, št. 37/74) ter prvega odstavka 6. člena pravilnika o registru društev (Ur. list SRS, št. 5/75) in 202. člena zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. list SFRJ, št. 18/65) izdal 20/7-1976 odločbo št. 16/3-S-024/126-67, po kateri je Društvo bibliotekarjev Slovenije s sedežem v Ljubljani in z delovanjem na območju SR Slovenije vpisano v register društev, ki se vodi pri republiškem sekretariatu za notranje zadeve SR Slovenije v Ljubljani pod zap. št. 85.

ŠESTA SKUPŠČINA ZVEZE DRUŠTEV BIBLIOTEKARJEV JUGOSLAVIJE, SARAJEVO 1975

Ob zaključku dveletne mandatne dobe v Beogradu leta 1973 izvoljenega vodstva Zveze društev bibliotekarjev Jugoslavije je bila VI. skupščina, ki so je organizirali bosenski knjižničarji, v dneh od 23. do 25. oktobra 1975 v Sarajevu. Zbralo se je okrog 400 knjižničarjev, gostov in opazovalcev iz vse Jugoslavije, zasedali pa so v amfiteatru Doma mladih »Skenderija«.

Po običajnih uvodnih formalnostih je delovno predsedstvo, sestavljeno iz predsednikov republiških in pokrajinskih društev bibliotekarjev, pozvalo na govorniški oder goste, ki so želeli skupščino

pozdraviti, nakar je povzel besedo predsednik zveze Svetislav Đurić, ki je spregovoril o »sodobnem bibliotekarstvu Jugoslavije in njegovih neposrednih nalogah s posebnim ozirom na enoten knjižnično-informacijski sistem«.

Ko je v uvodu pokazal na zmotnost trditev tistih skeptikov, ki so ob pojavu filma in televizije napovedovali zaton knjige, in poudaril, da je knjiga ostala, kar je bila, namreč temeljni vir znanstvenih spoznanj in umetnosti, je prešel na novi koncept razvoja bibliotekarstva, kakršnega so knjižnični delavci Jugoslavije zarisali na svojih zborovanjih. Opozoril je na temeljno protislovje v družbenam položaju knjige pri nas. Medtem ko se založniška dejavnost Jugoslavije vzpenja v sam vrh svetovne lestvice, udeležba knjižnic pri nakupu izdanih knjig komajda dosega 3 do 5 odst. založniške proizvodnje. Po drugi strani je v Srbiji izpeljana raziskava pokazala, da je javnim knjižnicam, na široko vzeto, potrebno komajda 50 odst. založniške proizvodnje. Iz tega je prešel na naslednjo misel: Ali ne bi bilo družbeno smotrnejše in upravičeneje zaobrniti stvari ter ne izdajati knjig za neko abstraktno publiko, za neke možne bodoče potrebe, ampak se raje prej posvetovati z bazo, tj. z osnovno beročo publiko in sicer preko ljudskih knjižnic, šol, knjižnic v delovnih organizacijah, in ugotoviti, katere knjige so jim potrebne in kakšno literaturo pogrešajo? Program razvoja bibliotekarstva pa naj bo tesno povezan s konkretnimi potrebami družbenega okolja in naj izrazi potrebe njegovega gospodarskega, izobrazbenega in kulturnega razvoja. Osnovna funkcija bibliotekarstva (zbiranje, izbiranje, obdelava, hranjenje in izposojanje dokumentov) se širi, nadgrajuje in prehaja na proces predelave in diseminacije informacij, ki jih dokumenti vsebujejo, ter se na ta način poraja knjižnično-informacijski sistem. Prav zato so narodne knjižnice republik in pokrajin osrednji komunikacijski centri za svoje ozemlje, ki pa za vključevanje v svetovni informacijski sistem potrebujejo skupno in enotno nastopanje. Za učinkovito in racionalno izgradnjo takšnega sistema pri nas potrebujemo predvsem enotno obdelavo gradiva, enoten klasifikacijski sistem oziroma jezik za indeksiranje, standarde za knjižnice vseh vrst in selektivno diseminacijo informacij, kar je vse skupaj pogoj za prehod na avtomatsko obdelavo podatkov. V ta namen je treba pospešiti sporazumevanje med bibliotekarji kot strokovnimi delavci na eni strani in samoupravljalci na drugi, prav tako kakor tudi sodelovanje s knjižnicami in društvi. Potrebujemo torej dogovor o uporabi mednarodnih standardov za bibliografski opis, nakar bomo z obdelavo obveznega izvoda s strani republiških in pokrajinskih nacionalk in nato z izmenjavo listkov ali trakov dosegli svojevrstno

delitev in racionalizacijo dela. Prehod na enotno obdelavo gradi-va po mednarodnem standardu odpira pot k centralizirani katalo-gizaciji. Ker pa je standardni bibliografski opis prilagojen za pre-nos na stroj, se nam tako sama od sebe odpira možnost za prehod k »jeziku mednarodne pismenosti«. Seveda je obenem treba mi-sliti tudi na povezavo s tujimi bibliografskimi centri in na odpiranje jugoslovanskih informativnih centrov v velikih evropskih in drugih mestih. Glede na to, da je pred Zveznim komitejem za zna-nost, izobraževanje in kulturo že na dnevnem redu informacija o založniški in bibliotekarski dejavnosti Jugoslavije, lahko rečemo, da so naši naporji za vključitev bibliotekarjev in bibliotekarske dejavnosti v vsesplošne napore družbe za spremembo položaja knji-ge že v fazi uresničevanja.

Istega dne popoldne je dopolnil gornja izvajanja Svetislava Đurića koreferat Eve Verone, v katerem je avtorica v glavnih potezah opisala pomen standarda ISBD (M) za izgradnjo enotnega jugoslovanskega knjižnično-informacijskega sistema. Naslednjega dne dopoldne se je delo nadaljevalo v komisijah in delovnih sku-pinah, ki so popoldne na ponovnem plenarnem zasedanju sporoči-le svoja stališča in predloge sklepov, kakor jih povzemajo spodaj navedeni sklepi skupščine.

Na podlagi njihovih poročil je skupščina soglasno sprejela:

— Dopolnilo Minima jugoslovanskih standardov za ljudske knjižnice s poglavjem »financiranje knjižnic« in novim poglavjem »oprema ljudskih knjižnic«;

— Jugoslovanske standarde za univerzne knjižnice;

— Jugoslovanske standarde za specialne knjižnice.

Obenem je bilo sklenjeno, naj izvršni odbor zveze ukrene vse potrebno, da bi Zvezni zavod za standardizacijo te standarde re-gistriral.

Po poročilih komisij se je začel običajni dnevni red občnih zborov s poročili tajnika in blagajnika, poročili zveznih strokovnih komisij in poročilom nadzornega odbora, nakar je bilo za novi sedež zveze določeno Sarajevo, za člane izvršnega odbora pa so bili izvoljeni Dževad Dautović, direktor Narodne in univerzitetne knjižnice v Sarajevu, za predsednika, Svetislav Đurić in dr. Dragoje Živković za podpredsednika, Ljubica Glumac za tajnico, Katica Tadić za blagajničarko in za člane Dobrila Bokan, Jelena Gačić, Vasilije Jovović, dr. Ljerka Markić-Čučuković, Vera Mudri-Škunca, dr. Ivan Katardžiev, Metodija Razmovski, Maks Veselko, Lepša Šturm, Stanija Gligorijević, Živojin Lazarević in Radonja Vukoslavović; za člane nadzornega odbora Mate Šikić,

Jaro Dolar in Vladislav Jurica, za njihove namestnike Marija Adžić, Dimitar Simov in Sinan Tatari.

Sprejeti sklepi VI. skupščine se glasijo takole (objavljamo neuradno besedilo):

1. Sprejme se predlog, da se začne delo za izgradnjo enotnega knjižnično-informativnega sistema v SFRJ, katerega izhodišče za realizacijo predstavlja medrepubliško in pokrajinsko sodelovanje vseh društev oziroma zvez društev bibliotekarjev kakor tudi republiških oziroma pokrajinskih narodnih knjižnic ob pomoči družbenopolitičnih organizacij.

2. Pogoj izgradnje enotnega knjižnično-informacijskega sistema v SFRJ je poleg dogovora o enotnem izboru in oblikovanju značnic na podlagi pravilnika Eve Verone tudi dogovor o uporabi mednarodnih standardov za bibliografski opis; po uvedbi centralne katalogizacije za obvezni izvod s strani vseh republiških in pokrajinskih narodnih knjižnic medsebojna izmenjava listkov; priprava za prehod na strojno obdelavo podatkov in združevanje teh podatkov v bibliografijo Jugoslavije na magnetnem traku.

3. Zveza bo podprla akcijo za opremljanje jugoslovanskih informativnih centrov v tujini z literaturo, ki bo na najustreznejši način ilustrirala našim delavcem dosežene rezultate na vseh področjih dela in življenja naše socialistične skupnosti.

4. Zveza bo v okviru svoje koordinacijske funkcije posvetila posebno pozornost sodelovanju med narodi, zlasti neuvrčenih dežel, in razvijanju vseh oblik sodelovanja s ciljem obojestranskega spoznavanja na področju kulture in znanstvenih dosežkov.

5. Zveza naj kakor doslej še nadalje skrbi za plodno sodelovanje z mednarodnimi strokovnimi organizacijami, zlasti z IFLA/ FIAB, FID in UNESCO, ter naj daje pobudo našim eminentnim knjižničarskim strokovnjakom, da se še naprej angažirajo v delovnih telesih ter organizacij ter na ta način opozarjajo na naše dosežke pri reševanju strokovnih problemov, ki so zanimivi za vse.

6. V sodelovanju z društvom založnikov in knjigararjev Jugoslavije naj se Zveza še dalje zavzema za začetno akcijo pri ustvarjanju boljšega položaja knjige ter v skladu s splošno sprejeto usmeritvijo naše politike o mestu in vlogi knjige pri uresničevanju ciljev kulturne preobrazbe naše samoupravne socialistične družbe.

Skupščina se je po običaju končala s prijetnim izletom, to pot po Bosni, kjer so si udeleženci ogledali Travnik z Andrićevim domom in zanimivosti Jajca.

M. V.